

Hva har vi lært så langt?

TFE4120-2018 29/1-18

Gradient: $\nabla V = \left[\frac{\partial V}{\partial x}, \frac{\partial V}{\partial y}, \frac{\partial V}{\partial z} \right]$

Divergens: $\text{div } \vec{A} = \lim_{\Delta V \rightarrow 0} \frac{\oint \vec{A} \cdot d\vec{s}}{\Delta V} = \nabla \cdot \vec{A}$

Curl: $(\text{curl } \vec{A})_x = \lim_{\Delta S \rightarrow 0} \frac{\oint_C \vec{A} \cdot d\vec{e}}{\Delta S} = \nabla \times \vec{A}$

Divergensteoremet:

$$\oint_S \vec{A} \cdot d\vec{s} = \int_V \nabla \cdot \vec{A} dV$$

Stokes teorem:

$$\oint_C \vec{A} \cdot d\vec{e} = \int_S \nabla \times \vec{A} \cdot d\vec{s}$$

$$\nabla^2 V = \nabla \cdot (\nabla V) \quad \nabla^2 \vec{A} = \nabla(\nabla \cdot \vec{A}) - \nabla \times (\nabla \times \vec{A})$$

Konservativt felt hvis: $\vec{A} = -\nabla V$

$$\Rightarrow \oint_C \vec{A} \cdot d\vec{e} = 0 \Leftrightarrow \int_A^B \vec{A} \cdot d\vec{e} = \int_B^A \vec{A} \cdot d\vec{e}$$

ELEKTROSTATIKK:

Coulombs lov: $\vec{F} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q_1 q_2}{R^2} \hat{R}$, $\hat{R} = \frac{\vec{R}}{R}$ (2.1)

Permittiviteten i vakuum

$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ C}^2/\text{Nm}^2$ (2.2)

($q_p = -q_e = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$) elektron/proton ladning.

Elektrisk felt: $\vec{E} = \lim_{q \rightarrow 0} \frac{\vec{F}}{q}$ (2.10)

Skalarpotensial: $V_A = \int_A^{\text{ref}} \vec{E} \cdot d\vec{e} = \frac{W_{\text{Årbeid}}}{q}$ (2.19)

Potensial fra en Punktladning: (ref: ∞)

$$V = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q}{R}$$
 (2.27)

Spenningspotensial forskjell: $V_{AB} = V_A - V_B = \int_A^B \vec{E} \cdot d\vec{e}$ (2.20)

For elektrostatiske felt: $\vec{E} = -\nabla V$ (2.35)

Elektrisk dipol:

dipolmoment: $\vec{p} = q\vec{d}$ (2.41)

Potensial: $V = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{\vec{p} \cdot \hat{r}}{r^2}$ (2.40)

Felt: $\vec{E} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{3(\vec{p} \cdot \hat{r})\hat{r} - \vec{p}}{r^3}$ (2.43)

Gauss' lov: $\oint_S \vec{E} \cdot d\vec{s} = \frac{Q_{\text{tot}}}{\epsilon_0} (= \int_V \nabla \cdot \vec{E} dV)$ (2.49 + 2.50)

I et dielektrisk medium: $\vec{D} = \epsilon_0 \chi_e \vec{E}$ (2.73)

Elektrisk flukstetthet: $\vec{D} = \epsilon_0 \vec{E} + \vec{P}$ (2.71)

elektisk susceptibilitet

$\epsilon_r = 1 + \chi_e$

(forskyvning, \vec{D} -felt)

$= \epsilon_r \epsilon_0 \vec{E} = \epsilon \vec{E}$ relativ- og absolutt permittivitet

\Rightarrow Gauss' lov:

$$\oint_S \vec{D} \cdot d\vec{s} = Q_{\text{fri}} \quad (2.72)$$

$\epsilon_r = 1 + \chi_e$

Gauss' lov på differensiell form.

MAXWELL #3: $\nabla \cdot \vec{D} = \rho(x, y, z)$ (2.76)

MAXWELL #1: $\nabla \times \vec{E} = 0$ (statisk) (2.77)

På grenseflaten mellom to dielektriske medier:

$$\vec{E}_{t1} = \vec{E}_{t2} \quad (2.94)$$

$$D_{1n} - D_{2n} = \rho_s \quad (2.95)$$

Både \vec{E} og \vec{D} endrer størrelse og retning over grenseflaten, men $\vec{E}_1 \parallel \vec{D}_1$ og $\vec{E}_2 \parallel \vec{D}_2$ (smil)

I lineært og homogent medie oppfyller Skalarpotensialet

Poisson's ligning: $\nabla^2 V = -\frac{\rho}{\epsilon}$ (2.97)

Hvis det er tilleggs eller ladning fritt oppfyller det Laplace' ligning

$$\nabla^2 V = 0 \quad (2.98)$$

Hva har vi lært så langt?

TFE4120 -- 2018 12/18-18

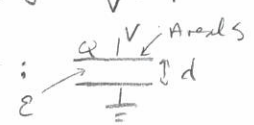
Poisson's ligning: $\nabla^2 V = -\frac{\rho}{\epsilon}$, Lineært & homogent medium

Laplace's ligning: $\nabla^2 V = 0$, ladningsfritt rom

Entydighets teoremet: V_1 & V_2 oppfyller Poisson's ligning inne i S og U_r
 \Rightarrow Speilladningsmetoden samme grenseverdi på $S \Rightarrow V_1 = V_2$

- Ideelle ledere:
- 1) $\vec{E} = 0$ inni lederen
 - 2) $S \rightarrow S_s$ all fri ladning vil være overflateledning
 - 3) $V_{r=0} = 0$ på en leder \Rightarrow hele lederen er et ekvipotensial volum
 - 4) $\vec{E} \perp$ overflaten av en leder
 - 5) Utenfor lederen: $S_s = D_n = |\vec{D}|$

Kapasitans: $C = \frac{Q}{V}$ [C] = $\frac{C}{V} = F \leftarrow$ Farad

Parallellplatekondensator: $\vec{E} = -\frac{V}{d} \hat{z}$ $C = \frac{\epsilon S}{d}$

Kretsligning for en kondensator: $I = \frac{dq}{dt} = C \frac{dV}{dt}$

Parallellkobling av kondensatorer: $C = C_1 + C_2 + \dots + C_n$

Seriekobling: $\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \dots + \frac{1}{C_n}$

Energi i en kondensator: $W = \frac{1}{2} CV^2$ isotropt medium

Energitetthet: elektrisk felt: $w_e = \frac{1}{2} \vec{D} \cdot \vec{E} = \frac{1}{2} \epsilon E^2$

Stramtetthet: $\vec{J} = Nq\vec{v}_d$

Strøm $I = \frac{Q}{T} = \frac{dq}{dt} = \int_S \vec{J} \cdot d\vec{s}$

Elektrisk ledningsevne: $\sigma =$ konduktivitet, $\rho =$ resistivitet

Ohm's lov: $\vec{J} = \sigma \vec{E}$

Energitap p.g.a strøm i ledende materiale: $\rho_p = \vec{J} \cdot \vec{E}$ (per volum) = Ohmsk / Joules tap

Resistans: $R = \frac{V}{I} \Rightarrow$ Effekttap i en resistans: $P = VI = RI^2 = \frac{V^2}{R}$

Ladningsbevarelse $\Rightarrow \oint_S \vec{J} \cdot d\vec{s} = -\int_V \frac{d\rho}{dt} d\tau$ i elektrostatikken er $\frac{d\rho}{dt} = 0$
 Kirchhoff's strømlov: $\Rightarrow \oint_S \vec{J} \cdot d\vec{s} = 0$
 $\nabla \cdot \vec{J} = -\frac{d\rho}{dt}$